

Technische Vragen (art.52 RvO)		
Naam vragensteller(s):	Lars Wijdoogen	
Onderwerp:	Fusietraject Purmerend	
Datum CV/TA	10-09-2026	
Agendapunt CV/TA	6.1	
Beantwoording:	Schriftelijk	
Mag de beantwoording gedeeld worden met de raad?	Ja	
Datum indiening bij griffie (uiterlijk maandag voor 12:00 uur, voorafgaand CV/TA)	06-09-2026	
Datum verzending griffie aan college voor beantwoording (uiterlijk donderdag voor 12:00, voorafgaand CV/TA)	07-09-2026	
Vragen		
- Op pagina 16 van de quickscan staan voor 2030 de volgende tekorten: € 1.4 miljoen voor Landsmeer en € 15.4 miljoen voor Purmerend. Op pagina 27 wordt daarnaast € 1.2 miljoen genoemd om de gevolgen van het verschil in gemeentelijke belastingen te neutraliseren. Op pagina 6 van het raadsvoorstel van Purmerend staat ditzelfde bedrag als nadeel dat moet worden overbrugd. Kan het college toelichten waar die € 1.2 miljoen betrekking op heeft en wat het totale financiële effect van de fusie is, los van de bestaande tekorten van beide gemeenten? - De quickscan laat zien dat beide gemeenten er voor de komende jaren financieel gezien erg slecht voor staan. Purmerend werkt volgens pagina 16 aan ongeveer € 28 miljoen aan bezuinigingsmaatregelen. Op pagina 7 van het raadsvoorstel wordt daarnaast aangegeven dat het financiële beeld van Landsmeer inmiddels slechter is dan het beeld waarop de quickscan is gebaseerd. Moeten beide gemeenten hun huidige tekorten en bezuinigingsopgaven eerst zelf oplossen voordat een fusie plaatsvindt, of worden deze financiële problemen straks onderdeel van de nieuwe gemeente? - In de quickscan staat dat de overname van het wegenbeheer door Purmerend ongeveer € 5.6 miljoen kost. Omdat hiervoor nu nog een wegenheffing wordt gebruikt, zou de OZB-opbrengst van Purmerend volgens de quickscan met ongeveer 21% moeten stijgen. In de quickscan van Landsmeer wordt hiervoor een correctie van € 75 opgenomen. Kan het college toelichten wat de overname van de wegen betekent voor de jaarlijkse OZB-aanslag voor inwoners van Purmerend en Landsmeer? - De quickscan gaat ervanuit dat bij een lichte samenvoeging de tarieven van Purmerend in beginsel leidend worden. Daardoor gaan de lokale lasten voor inwoners van Landsmeer gemiddeld gezien omlaag. De quickscan waarschuwt wel dat bijvoorbeeld de riool- en afvalkosten nog kunnen veranderen. Komt er een overgangsperiode waarin de tarieven geleidelijk naar elkaar toe groeien, zodat inwoners niet in één keer met een grote verandering in hun gemeentelijke lasten worden geconfronteerd? En is het financiële effect daarvan al berekend?		

5. Voor de fusie wordt een frictie uitkering van € 5.33 miljoen verwacht. Die is onder andere bedoeld voor het samenvoegen van de organisaties, ICT, personeel en werkprocessen. De quickscan noemt dit bedrag ruim voldoende, maar geeft nog geen volledige kostenraming. Wat gaat de fusie naar verwachting daadwerkelijk kosten? Kan de raad een overzicht krijgen van alle verwachte kosten? En wie betaalt het verschil als de fusie uiteindelijk meer dan € 5.33 miljoen kost?
6. Landsmeer heeft verschillende taken uitbesteed, zoals belastingheffing, ICT, BAG, werkzaamheden rond de Participatiewet en omgevingsvergunningen. Purmerend organiseert een aantal van deze taken zelf. Welke bestaande contracten moeten door een fusie worden beëindigd, aangepast of voortgezet? En zijn de eventuele kosten van opzeggen, afkopen of aanpassen al meegenomen in de financiële berekening?
7. Op pagina 6 van het raadsvoorstel wordt een positief financieel effect van € 402,000 genoemd. Dit is onder andere gebaseerd op € 1.395 miljoen aan besparingspotentieel op bestuurskosten en € 750,000 aan besparingspotentieel op medewerkers en bedrijfsvoering. Tegelijkertijd staat het eventuele begrotingsnadeel nog als 'p.m.' vermeld. Hoe zeker is het bedrag van € 402,000? Welke besparingen zijn al concreet onderbouwd en welke zijn nog slechts verwachtingen? En welke nog onbekende kosten kunnen ervoor zorgen dat het genoemde voordeel verdwijnt of zelfs omslaat in een nadeel?

Antwoord

Datum beantwoording: dag-maand-jaar

Herhaal de vraag (in cursief) en geef daarna het antwoord (niet cursief).

(Sla het document op als: <beantwoording college + bestaande documentnaam>)

1. *Op pagina 16 van de quickscan staan voor 2030 de volgende tekorten: € 1.4 miljoen voor Landsmeer en € 15.4 miljoen voor Purmerend. Op pagina 27 wordt daarnaast € 1.2 miljoen genoemd om de gevolgen van het verschil in gemeentelijke belastingen te neutraliseren. Op pagina 6 van het raadsvoorstel van Purmerend staat ditzelfde bedrag als nadeel dat moet worden overbrugd. Kan het college toelichten waar die € 1.2 miljoen betrekking op heeft en wat het totale financiële effect van de fusie is, los van de bestaande tekorten van beide gemeenten?*

De bedragen van € 1,4 miljoen voor Landsmeer en € 15,4 miljoen voor Purmerend hebben betrekking op de geraamde begrotingssaldi van de afzonderlijke gemeenten in 2030. Deze staan los van het berekende financiële effect van een mogelijke fusie.

De € 1,2 miljoen heeft betrekking op de harmonisatie van de lokale lasten. Omdat de lokale lasten in Landsmeer momenteel hoger zijn dan in Purmerend, leidt harmonisatie tot herverdelingseffecten. In de huidige berekening gaan de lokale lasten voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden in Landsmeer met circa € 223 (-16%) omlaag, terwijl deze voor een vergelijkbaar huishouden in Purmerend met circa € 23 (+2%) stijgen. In de quickscan is voor deze harmonisatie een te overbruggen financieel nadeel van circa € 1,2 miljoen opgenomen.

Het totale, op dit moment berekende financiële effect van de mogelijke fusie bedraagt circa € 402.000 positief en is opgenomen op pagina 38 van de quickscan. Dit is het saldo van de tot nu toe in beeld gebrachte financiële voor- en nadelen van de fusie, waaronder het nadeel van € 1,2 miljoen als gevolg van de harmonisatie van de lokale lasten, het effect op de algemene uitkering en het besparingspotentieel op onder meer bestuurskosten en bedrijfsvoering. De bestaande begrotingstekorten van Landsmeer en Purmerend maken geen onderdeel uit van dit fusiesaldo.

2. *De quickscan laat zien dat beide gemeenten er voor de komende jaren financieel gezien erg slecht voor staan. Purmerend werkt volgens pagina 16 aan ongeveer € 28 miljoen aan bezuinigingsmaatregelen. Op pagina 7 van het raadsvoorstel wordt daarnaast aangegeven dat het financiële beeld van Landsmeer inmiddels slechter is dan het beeld waarop de quickscan is gebaseerd. Moeten beide gemeenten hun huidige tekorten en bezuinigingsopgaven eerst zelf oplossen voordat een fusie plaatsvindt, of worden deze financiële problemen straks onderdeel van de nieuwe gemeente?*

Beide gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor een structureel en reëel sluitende begroting en werken momenteel aan maatregelen om hun meerjarenperspectief te verbeteren. Het financieel herstel en de voorbereiding op een mogelijke fusie lopen daarbij naast elkaar. Uitgangspunt is dat beide gemeenten verantwoordelijkheid blijven nemen voor hun eigen financiële opgaven en daarover gedurende het proces open en transparant naar elkaar zijn. Richting een eventuele herindeling is het van belang dat volledig inzicht bestaat in de financiële positie, risico's en verplichtingen van beide gemeenten, zodat voor beide gemeenteraden duidelijk is welke financiële uitgangspositie wordt ingebracht in een eventuele samengevoegde gemeente. Vanaf het moment van herindeling komen de financiële posities van beide gemeenten samen in één nieuwe begroting.

3. *In de quickscan staat dat de overname van het wegenbeheer door Purmerend ongeveer € 5.6 miljoen kost. Omdat hiervoor nu nog een wegenheffing wordt gebruikt, zou de OZB-opbrengst van Purmerend volgens de quickscan met ongeveer 21% moeten stijgen. In de quickscan van Landsmeer wordt hiervoor een correctie van € 75 opgenomen. Kan het college toelichten wat de overname van de wegen betekent voor de jaarlijkse OZB-aanslag voor inwoners van Purmerend en Landsmeer?*

De overname van het wegenbeheer betekent dat Purmerend de kosten die nu via de wegenheffing van het HHNK worden gedekt, op een andere manier moet opvangen. Als dit via de OZB gebeurt, is circa 21% meer OZB-opbrengst nodig. Als Purmerend het wegenbeheer overneemt, wordt het verschil in lokale lasten tussen beide gemeenten dus kleiner. Dit kan ook gevolgen hebben voor de berekende herverdelingseffecten. Deze zijn nog niet opnieuw doorgerekend.

4. *De quickscan gaat ervanuit dat bij een lichte samenvoeging de tarieven van Purmerend in beginsel leidend worden. Daardoor gaan de lokale lasten voor inwoners van Landsmeer gemiddeld gezien omlaag. De quickscan waarschuwt wel dat bijvoorbeeld de riool- en afvalkosten nog kunnen veranderen. Komt er een overgangsperiode waarin de tarieven geleidelijk naar elkaar toe groeien, zodat inwoners niet in één keer met een grote verandering in hun gemeentelijke lasten worden geconfronteerd? En is het financiële effect daarvan al berekend?*

Nee. Een overgangsperiode waarin binnen de nieuwe gemeente verschillende belastingtarieven voor de voormalige gemeenten Landsmeer en Purmerend blijven gelden, is niet mogelijk. Vanaf de datum van herindeling geldt één belastingregime voor de gehele nieuwe gemeente. De nieuwe gemeenteraad stelt de belastingverordeningen en tarieven binnen drie maanden na de herindeling vast, waarbij deze met terugwerkende kracht gelden vanaf 1 januari 2031.

5. *Voor de fusie wordt een frictie uitkering van € 5.33 miljoen verwacht. Die is onder andere bedoeld voor het samenvoegen van de organisaties, ICT, personeel en werkprocessen. De quickscan noemt dit bedrag ruim voldoende, maar geeft nog geen volledige kostenraming. Wat gaat de fusie naar verwachting daadwerkelijk kosten? Kan de raad een overzicht krijgen van alle verwachte kosten? En wie betaalt het verschil als de fusie uiteindelijk meer dan € 5.33 miljoen kost?*

Op dit moment is het nog niet mogelijk om een volledige raming te geven van de kosten van de mogelijke fusie. De quickscan geeft een eerste beeld. Gedurende Fase II en het eventuele daaropvolgende

herindelingstraject worden de financiële gevolgen steeds verder verdiept en komen ook de verschillende incidentele kosten van de samenvoeging nader in beeld.

Op basis van de huidige uitgangspunten wordt een frictie-uitkering van circa € 5,33 miljoen verwacht. Deze middelen zijn bedoeld om de incidentele kosten van de herindeling op te vangen. Indien de daadwerkelijke frictiekosten uiteindelijk hoger uitvallen dan de beschikbare frictie-uitkering, komt het meerdere ten laste van de samengevoegde gemeente.

6. *Landsmeer heeft verschillende taken uitbesteed, zoals belastingheffing, ICT, BAG, werkzaamheden rond de Participatiewet en omgevingsvergunningen. Purmerend organiseert een aantal van deze taken zelf. Welke bestaande contracten moeten door een fusie worden beëindigd, aangepast of voortgezet? En zijn de eventuele kosten van opzeggen, afkopen of aanpassen al meegenomen in de financiële berekening?*

Welke bestaande contracten precies moeten worden beëindigd, aangepast of voortgezet, is in de quickscan nog niet volledig in beeld gebracht. Wel is in de quickscan op hoofdlijnen aandacht besteed aan de wijze waarop verschillende taken in Landsmeer en Purmerend zijn georganiseerd en waar daarin verschillen bestaan. Welke keuzes uiteindelijk worden gemaakt over het voortzetten, aanpassen of beëindigen van deze afspraken is nu nog niet bekend. Daarom zijn ook de eventuele kosten van opzegging, afkoop of aanpassing nog niet volledig meegenomen in de financiële berekening. Naarmate deze keuzes in het vervolgproces concreter worden, kunnen ook de financiële gevolgen verder in beeld gebracht worden.

7. *Op pagina 6 van het raadsvoorstel wordt een positief financieel effect van € 402,000 genoemd. Dit is onder andere gebaseerd op € 1.395 miljoen aan besparingspotentieel op bestuurskosten en € 750,000 aan besparingspotentieel op medewerkers en bedrijfsvoering. Tegelijkertijd staat het eventuele begrotingsnadeel nog als 'p.m.' vermeld. Hoe zeker is het bedrag van € 402,000? Welke besparingen zijn al concreet onderbouwd en welke zijn nog slechts verwachtingen? En welke nog onbekende kosten kunnen ervoor zorgen dat het genoemde voordeel verdwijnt of zelfs omslaat in een nadeel?*

Het positieve financiële effect van circa € 402.000 is gebaseerd op de huidige inzichten en parameters en moet daarom worden gezien als een eerste indicatie. De bedragen die in de berekening zijn opgenomen, waaronder het besparingspotentieel op bestuurskosten en op medewerkers en bedrijfsvoering, zijn in de quickscan onderbouwd (vanaf p.16).

Ook het effect van de samenvoeging op de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de BUIG zijn berekend en meegenomen in het bedrag van € 402.000. Deze berekening is echter gebaseerd op de huidige parameters van het gemeentefonds. Hoe de algemene uitkering en deze parameters zich richting 2030 ontwikkelen, is nu nog niet bekend.

Daarnaast is het eventuele begrotingsnadeel in 2030 nog niet bekend en kunnen in de verdere verdieping kosten of effecten naar voren komen die nu nog niet in beeld zijn. Het bedrag van € 402.000 is daarom het saldo van de op dit moment bekende en onderbouwde financiële effecten. In Fase II wordt dit financiële beeld verder verdiept en geactualiseerd.